

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-IV.431.37.2025

Poznań, 27 stycznia 2026 r.

Pan
Piotr Kowalek
Dyrektor
Caritasu Diecezji Kaliskiej
ul. Prosta 1a
62-800 Kalisz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli <i>(w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)</i>	Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ¹ , zwanej dalej „ustawą”. Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość gromadzenia i wydatkowania przez organizacje pożytku publicznego środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego, w tym na kontach indywidualnych (tzw. subkontach) podopiecznych organizacji, zwanym dalej „p.d.o.f.” Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.
Nazwa jednostki kontrolowanej	Caritas Diecezji Kaliskiej ul. Prosta 1a, 62-800 Kalisz, zwany „Caritasem”.
Kontrolerzy	1. Maria Fornalska – starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – kierownik zespołu kontrolnego – upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 322/25 z 25 listopada 2025 r. 2. Tomasz Kmiecik – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 322/25 z 25 listopada 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 1 do 10 grudnia 2025 r.
Kierownictwo jednostki kontrolowanej	Piotr Kowalek – Dyrektor, Łukasz Skoracki – Zastępca Dyrektora, Paweł Tomczak – Sekretarz (do 28 kwietnia 2024 r.), Monika Baniak – Zastępca Dyrektora (od 29 kwietnia 2024 r.), Justyna Klimek – Sekretarz (od 29 kwietnia 2024 r.). Zgodnie z odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) ² , organem uprawnionym do reprezentacji Caritas był Zarząd. Natomiast Dyrektor reprezentuje jednoosobowo Caritas i występuje w jej imieniu zgodnie z przepisami prawa.

(akta kontroli: str. 201-214)

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 ze zm.

² Stan na 1 grudnia 2025 r.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, gromadzenie i wydatkowanie przez Caritas środków pochodzących z 1,5% p.d.o.f.

Ocenę uzasadnia:

- wydatkowanie środków pochodzących z 1,5% p.d.o.f. na prowadzenie działalności pożytku publicznego, zgodnie z wymogami ustawy,
- wyodrębnienie w ewidencji księgowej otrzymanych środków pochodzących z 1,5% p.d.o.f., zgodnie z wymogami ustawy,
- niewzywanie do przekazywania oraz nieprzekazywanie środków pochodzących z 1,5% p.d.o.f. na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w wykazie organizacji mających status organizacji pożytku publicznego, na które podatnik p.d.o.f. może przekazać 1,5% podatku, zgodnie z wymogami ustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego zlecił Wojewodzie Wielkopolskiemu przeprowadzenie kontroli w Caritasie, w zakresie prawidłowości gromadzenia i wydatkowania przez organizacje pożytku publicznego środków pochodzących z 1,5% p.d.o.f, w tym na kontach indywidualnych (tzw. subkontach) podopiecznych organizacji, wskazując okres kontroli od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.³

(akta kontroli: str. 2-3)

Celem Caritas jest działalność charytatywna i humanitarna dla zrealizowania potrzeb duchowych i materialnych człowieka, wypływająca z ewangelicznego przykazania miłości i mająca na uwadze godność każdej osoby ludzkiej bez względu na jej wyznanie, światopogląd, narodowość, rasę i przekonania.

(akta kontroli: str. 12-19)

Art. 27 ust. 1 ustawy stanowi, że podatnik p.d.o.f. może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1,5% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Caritas otrzymało z tytułu 1,5% p.d.o.f. środki finansowe w wysokości 67 698,80 zł.

(akta kontroli: str. 103-111)

Zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy, organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej otrzymane środki z 1% p.d.o.f. Caritas wyodrębniło w ewidencji księgowej otrzymane w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. środki finansowe z 1,5% p.d.o.f., stosując konto księgowe 700 Przychody statutowe – 1,5% OPP.

(akta kontroli: str. 103)

Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy, otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1,5% p.d.o.f. mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego. Ustalono, że w okresie od 1 stycznia 2024 r.

³ Znak sprawy: DOB.NK.6620.15.2024.

do 31 grudnia 2024 r. Caritas wydatkowało środki finansowe pochodzące z 1,5% p.d.o.f. w kwocie 67 481,83 zł⁴, na:

- udzielenie pomocy materialnej potrzebującym mężczyznom,
- udzielenie pomocy materialnej potrzebującym dzieciom,
- udzielenie pomocy materialnej dla poszkodowanych w powodzi oraz uchodźcom,
- udzielenie pomocy finansowej osobom zwracającym się do Caritas o pomoc,
- zakup usług związanych z organizacją imprez okolicznościowych,
- zakup usługi badania sprawozdania finansowego.

W związku z dokonaniem zakupu usługi badania sprawozdania finansowego za rok 2023⁵ Dyrektor Caritas oświadczył, że „Caritas Diecezji Kaliskiej sfinansowała wydatek na badanie sprawozdania finansowego za rok 2023 częściowo ze środków 1,5 % podatku ponieważ są to koszty ściśle związane z prowadzoną działalnością statutową. Wydatek ten jest celowy i potrzebny, ma na celu zapewnienie przejrzystości i rzetelności prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz prawidłowego wykorzystywania środków publicznych. Kontrola taka ma na celu uniknięcie błędów finansowych, a także zwiększenie zaufania darczyńców. Ponadto ustawa o rachunkowości obliguje nas do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta. Wydatek taki jest niezbędny do prawidłowego realizowania celów statutowych Caritas Diecezji Kaliskiej i mieści się w kategorii wydatków administracyjnych organizacji i nie ma przeciwwskazań do pokrycia go ze środków z 1,5% podatku. Ponieważ cała kwota poniesionego wydatku jest duża, część została pokryta ze środków 1,5 % podatku, a część ze środków własnych.”

(akta kontroli: str. 199-200, 113-188)

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Caritas nie wydatkowało otrzymanych środków finansowych pochodzących z 1,5% p.d.o.f. na promocję polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1,5% p.d.o.f.

(akta kontroli: str77-94, 113-188)

Zgodnie z art. 27aa ust. 1 ustawy, organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie organizacji mających status organizacji pożytku publicznego⁶, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1,5% p.d.o.f. na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w wykazie organizacji mających status organizacji pożytku publicznego, o którym mowa w art. 27aa ustawy. Ustalono, że Caritas nie przekazywała środków finansowych pochodzących z 1,5% p.d.o.f. na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w wykazie, o którym mowa w art. 27a ww. ustawy, prowadzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności. Ponadto Dyrektor Caritasu w złożonych wyjaśnieniach podał, że Caritas nie przekazywała oraz nie wzywała do przekazywania środków pieniężnych

⁴ Jedna faktura w kwocie 216,97zł zaewidencjonowano 31 grudnia 2024 r. a została opłacona ze środków z 1,5% p.d.o.f. 3 stycznia 2025 r.

⁵ Potwierdzonego fakturą VAT nr 7/06/2024 z 28 czerwca 2024 r., na łączną kwotę 22 140,00 zł z czego ze środków z 1,5% p.d.o.f. pochodziło 15 075, 83 zł.

⁶ Na które podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może przekazać 1,5% podatku z zeznań podatkowych składanych za rok podatkowy.

pochodzących z 1,5% p.d.o.f. na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w powyższym wykazie.

(akta kontroli: str. 113-188, 196)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Caritas nie wyodrębniła w ewidencji księgowej kont służących wyłącznie do ewidencji wykorzystanych środków pochodzących z 1,5% p.d.o.f. Caritas na kontach księgowych: 500-01, 500-04, 500-08, 501-06, 501-90-01, 501-90-09, 502-61-01 oraz 709-04-99, zaewidencjonowała koszty poniesione ze środków pochodzących zarówno z 1,5% p.d.o.f. jak również z innych źródeł. Ponadto na kontach: 130-01, 130-04, 130-06, 130-09, 130-13, zaewidencjonowano operacje dotyczące wydatkowania środków pochodzących zarówno z 1,5% p.d.o.f. jak również z innych źródeł.

Powyższe działanie było niezgodne z art. 27 ust. 2c ustawy, zgodnie z którym organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej wykorzystane środki finansowe pochodzące z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych.

(akta kontroli: str. 50-76, 113-188)

Dyrektor Caritas w złożonych wyjaśnieniach podał, że „konta księgowe: 130-01, 130-04, 130-06, 130-09, 130-13, służą do ewidencji operacji bankowych, i odzwierciedlają zapisy na kontach bankowych. Analityka konta 130 przypisana jest do konta bankowego poszczególnych jednostek Caritas Diecezji Kaliskiej. Operacje dotyczące wykorzystania środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych, są ewidencjonowane na kontach zespołu „5”. Są to konta: 500 - „Koszty działalności statutowej pokryte z 1,5 %” , oraz konta 501 - „Koszty działalności statutowej nieodpłatnej”, analityka konta wg celu finansowanego z różnych źródeł w tym z 1,5 % podatku, 502 – „Koszty działalności statutowej nieodpłatnej” analityka konta wg finansowania różnych zadań z środków własnych w tym pochodzących z 1,5 % podatku, oraz konto 709-04 – „Pozostałe koszty działalności statutowej finansowane z 1,5% podatku”. Zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego, środki pochodzące z odpisu podatku mogą być wykorzystywane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego. Caritas Diecezji Kaliskiej przeznacza środki z 1,5 % podatku wyłącznie na ten cel. Koszty poniesione z 1,5 % podatku, powinny być ewidencjonowane na koncie księgowym „500”i „709”. Niestety, omyłkowo zostały zaksięgowane również na kontach 501 i 502, które służą do ewidencji kosztów działalności statutowej nieodpłatnej wg poszczególnych zadań, finansowanych ze środków własnych. Uznano że środki z 1,5 % podatku są również środkiem własnym organizacji.”

(akta kontroli: str. 199-200)

2. Caritas w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2024 w części III „Przychody i koszty organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym”, w pkt 3.3 „Działania, w ramach których poniesiono koszty ze środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym (w szczególności określone w punkcie II.1.1) oraz szacunkowe kwoty przeznaczone na te działania” nie wykazało działania dotyczącego zakupu usługi badania sprawozdania finansowego za 2023 r.

(akta kontroli: str. 77-94)

Dyrektor Caritas w złożonych wyjaśnieniach podał, że „kwota ta została uznana za zasadną do zaliczenia jako wydatek finansowany z 1,5% podatku na działania statutowe z przeznaczeniem dla osób potrzebujących i tak został zaliczony.”

(akta kontroli: str. 199-200)

Powyższy argument nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ zakup usługi badania sprawozdania finansowego nie stanowi pomocy dla osób potrzebujących, natomiast jest związany z działalnością operacyjną.

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Wyodrębnianie w ewidencji księgowej wykorzystanych środków finansowych pochodzących z 1,5% p.d.o.f.
2. Sporządzanie rocznych sprawozdań merytorycznych z działalności organizacji pożytku publicznego w sposób odzwierciedlający poniesienie rzeczywistych rodzajów wydatków.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w trzech egzemplarzach: jeden dla kierownika kontrolowanej jednostki, drugi dla Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, trzeci do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk

/dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/